

STANDARDI KOMBËTAR I KONTABILITETIT NR. 10

GRANTET DHE FORMA TË TJERA TË NDIHMËS

PËRMBAJTJA	Paragrafët
OBJEKTIVI DHE BAZAT E PËRGATITJES	1-3
FUSHA E ZBATIMIT	4-6
PËRKUFIZIMET KRYESORE	7-8
GRANDET	9-24
Rregulla të përgjithshme	9-16
Grande jomonetare	17
Njohja dhe paraqitja e grandeve të marra për mjete	18-19
Njohja dhe paraqitja e grandeve të marra si të ardhura	20-21
Kthimi i grandeve	23-24
NDIHMA	25-26
PARAQITJA NË BILANC DHE NË PASQYRËN E TË ARDHURAVE E SHPENZIMEVE	27-28
SHËNIMET SHPJEGUESE	29
DATA DHE RREGULLAT E HYRJES NË ZBATIM TË STANDARDEVE	30-31
KRAHASIMI ME STANDARDET NDËRKOMBËTARE TË RAPORTIMIT FINANCIAR (SNS/SNRF)	32

OBJEKTIVI DHE BAZA E PËRGATITJES

1. Objektivi i Standardit Ndërkombëtar të Kontabilitetit 10, *Grantet dhe forma të tjera të ndihmës* (SKK 10 ose Standardi), nxjerrë dhe miratuar nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit dhe i shpallur nga Ministria e Financave, është të vendosë rregullat e kontabilizimit dhe shpjegimit të grandeve e formave të tjera të ndihmave në pasqyrat financiare të përgatitura në përputhje me Standardet Kombëtare të Kontabilitetit të Shqipërisë. Këto standarde bazohen në parimet e kontabilitetit dhe raportimit, të pranuar në shkallë ndërkombëtare, kërkesat e përgjithshme të cilave përshkruhen në Ligjin nr. 9 228, “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”, nxjerrë në prill 2004.
2. SKK 10 bazohet në SNK 20, *Kontabiliteti për grandet qeveritare dhe sqarime mbi ndihmën qeveritare*. Një tabelë korresponduese e paragrafëve të Standardit me paragrafë të Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar është dhënë në paragrafin 32. Për rastet që nuk janë trajtuar në mënyrë të drejtpërdrejtë nga SKK 10 ose ndonjë SKK tjetër, drejtuesit e njësisë ekonomike raportuese duhet që, me miratimin e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit (KKK) të aplikojnë politika të tilla që sigurojnë një pasqyrim të vërtetë e të besueshëm të pozicionit financiar, performancës, ndryshimeve në pozicionin financiar, si dhe fluksit të parasë së njësisë ekonomike raportuese, siç kërkohet në nenin 9 të Ligjit nr. 9 228, “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”, nxjerrë në prill 2004.
3. Pasqyrat financiare do të përgatiten mbi bazën e konceptit të materialitetit. Standardet Kombëtare të Kontabilitetit nuk do të zbatohen për zërat jomaterialë. Parimi i materialitetit përkufizohet dhe sqarohet në paragrafët 34 deri në 69 të SKK 1.

FUSHA E ZBATIMIT

4. Ky standard do të përdoret për trajtimin kontabël dhe shpjegimin e grandeve e formave të tjera të ndihmës.

5. Ky standard do të përdoret për përgatitjen e pasqyrave financiare nga ato njësi ekonomike, të cilat kanë marrë grande ose forma të tjera ndihme. Parimet dhe kërkesat e paraqitura në këtë standard do të përdoren në lidhje me grandet e marra nga organizma qeveritare dhe joqeveritare, për sa kohë që këto organizma nuk janë aksionarë të njësisë ekonomike raportuese, si dhe kërkesat e SKK 10 nuk bien ndesh me SKK të tjera, që trajtojnë këto aspekte dhe sigurojnë një paraqitje të vërtetë e të besueshme.
6. Ky standard nuk trajton aspektet e mëposhtme:
- (a) trajtimi kontabël dhe shënimet shpjeguese të ndihmës në pasqyrat financiare të organizatave dhe shoqërive që japin ndihmë;
  - (b) ndihmën qeveritare që i jepet një njësie ekonomike në formën e lehtësirave në përcaktimin e të ardhurave të tatueshme ose në formën e detyrimit të kufizuar tatimor (si për shembull aktivitete të përjashtuara nga tatimet, e drejta për kreditimin e tatimit mbi investimet e bëra, amortizimi i përshpejtuar dhe norma të reduktuara të përqindjes së tatimit mbi fitimin).

PËRKUFIZIMET KRYESORE

7. Më poshtë jepen disa përkufizime të termave kryesore të përdorura në këtë standard:

Ndihma është një veprim që ka për qëllim t'i ofrojë përfitime ekonomike specifike një njësie ekonomike ose një sërë njësisish ekonomike që përmbushin disa kriteret të paracaktuara. Ndihma e trajtuar në këtë standard nuk ka të bëjë me lehtësirat që ofrohen në mënyrë të tërthortë e që ndikojnë mbi tregtinë në përgjithësi, si për shembull ofrimi i infrastrukturës në zona që kanë nevojë për zhvillim ose vendosja e kufizimeve tregtare mbi konkurrentët.

Grandet janë ndihmë e dhënë nga një organizëm qeveritar ose joqeveritar, në formën e transferimit të burimeve apo

mjeteve të një njësi ekonomike, përkundrajt plotësimin në të shkuarën ose në të ardhmen të disa kushteve të paracaktuara që lidhen me veprimtarinë e shfrytëzimit të kësaj njësie ekonomike. Këtu bëjnë përjashtim ato forma të ndihmës që nuk mund t'u vendoset një vlerë (për shembull, këshillim falas teknik ose marketing, si dhe ofrimi i garancive) dhe transaksionet me qeverinë, të cilat nuk kanë ndryshim nga veprimet normale tregtare të njësisë ekonomike (për shembull, një prokurim nga ana e organeve qeveritare, nëpërmjet së cilës realizohet një pjesë e shitjeve të njësisë ekonomike).

Grande të marra për aktive janë grande, kushti parësor i të cilave është që, njësi ekonomike që do të përfitojë këto grante duhet të blejë, ndërtojë ose përftojë në mënyra të tjera aktive afatgjata. Mund të ekzistojnë edhe kushte të tjera shtesë, të cilat kufizojnë llojin ose vendndodhjen e mjeteve dhe periodat gjatë të cilave ato duhet të blihen ose mbahen. Grandet e marra për aktive mund të merren në formë monetare ose nëpërmjet pagesës së çmimit të blerjes së mjetit nga ana e organizatës që ofron grandin.

Grande të marra si të ardhura janë të gjitha grandet e tjera të ndryshme nga ato të marra për mjete.

Borxhet e falshme janë borxhe, për të cilat huadhënësi merr përsipër të anulojë ripagesën e tyre, në varësi të plotësimin të disa kushteve të caktuara.

Vlera e drejtë është shuma, me të cilën mund të shkëmbehet një aktiv ose mund të shlyhet një pasiv, ndërmjet palëve të mirinformuara, të vullnetshme e të palidhura me njëra-tjetrën.

Vlera kontabël e mëparshme është vlera kontabël e një mjeti në librat e kontabilitetit të donatorit, në datën kur ky mjet i kalon njësisë ekonomike raportuese, e rregulluar me qëllim që të reflektojë ndonjë ndryshim që vjen si rezultat i politikave të ndryshme kontabël, të përdorura nga njësi ekonomike raportuese.

8. Grandi është një nga format e ndihmës. Grandet ndryshojnë nga llojet e tjera të ndihmës, pasi vlera e tyre monetare mund të përcaktohet relativisht me saktësi dhe mund të dallohet nga transaksionet e tjera të zakonshme tregtare të njësisë ekonomike.

GRANDET

Rregulla të përgjithshme

9. Grandet nuk duhet të njihen deri sa të ketë siguri të mjaftueshme që
- (a) njësia ekonomike do të përmbushë kushtet e paracaktuara në lidhje me grandet;
  - (b) grandet do të merren/përftohen.
10. Marrja e një grandit nuk do të thotë përfundimisht që kushtet për marrjen e tij janë përmbushur ose do të përmbushen.
11. Forma e marrjes së një grandit nuk ndikon në metodën kontabël që do të përdoret për kontabilizimin e këtij grandit. Rrjedhimisht, grandit kontabilizohet në të njëjtën mënyrë, pavarësisht nëse është marrë në parë ose si zvogëlim i një detyrimi kundrejt donatorit.
12. Një borxh i falshëm trajtohet si një grand kur ka siguri të mjaftueshme që njësia ekonomike do të plotësojë kushtet e paracaktuara për faljen e borxhit.
13. Me kontabilizimin e grandit, çdo pasiv ose aktiv i kushtëzuar, i lidhur me të, do të trajtohet në përputhje me SKK 6, *Provizionet, aktivet dhe pasivet e kushtëzuara*.
14. Grandet duhet të njihen si të ardhura dhe nuk duhet të kreditohen direkt në kapitalin aksionar. Grandet duhet të njihen si të ardhura në mënyrë sistematike gjatë periudhës kontabël, në të njëjtën mënyrë siç do të regjistrohen edhe shpenzimet që këto grande do të kompensojnë.

15. Grandet e marra për mjetet e paamortizueshme mund të kërkojnë plotësimin e disa detyrimeve të paracaktuara dhe, rrjedhimisht, duhet të njihen si të ardhura gjatë atyre periudhave kontabël që do t'i duhet njësisë ekonomike të plotësojë detyrime të paracaktuara për grandin. Për shembull, një grand i dhënë për një truall mund të jetë i kushtëzuar me ngritjen mbi të të një ndërtese, gjë që do të thotë se ky grand duhet të njihet si e ardhur përgjatë viteve të jetës së ndërtesës.
16. Një grand që merret për kompensimin e shpenzimeve ose humbjeve që kanë ndodhur në të shkuarën, ose si ndihmë e menjëhershme financiare, e pashoqëruar me ndonjë shpenzim të ardhshëm, duhet të njihet si e ardhur për periudhën kur ky grand merret (SNK 20.20). Grande të tilla duhet të shpjegohen në pasqyrat financiare, në mënyrë që efekti i tyre të kuptohet qartë.

Grande jomonetare

17. Një grand i marrë nga një njësi ekonomike për përdorim mund të marrë formën e një aktivi jomonetar, si për shembull tokë ose aktive të tjera. Në këto rrethana, marrësi i një grandit jomonetar do të përlogarisë vlerën e drejtë të mjetit jomonetar dhe do të kontabilizojë me këtë vlerë si grandin ashtu dhe mjetin. Nëse vlera e drejtë nuk mund të përcaktohet me besueshmëri, njësisia ekonomike raportuese do të përdorë vlerën kontabël të mëparshme, të përdorur nga donatori.

Njohja dhe paraqitja e grandeve të marra për mjete

18. Në rastin e grandeve të marra për mjete, mjeti i marrë nëpërmjet këtij grandit paraqitet i ndarë nga shuma e grandit të marrë, e cila paraqitet si një e ardhur e shtyrë në pasivin e bilancit. Mjeti i marrë amortizohet dhe ngarkohet si shpenzim, ndërsa të ardhurat e shtyra kalojnë në të ardhura përgjatë jetës së dobishme të mjetit të marrë.

Shembull:

Një njësi ekonomike blen një mjet afatgjatë në shumën 400 000 lekë, i cili do të përdoret për prodhim dhe 50% e kostos së tij kompensohet nga qeveria e Republikës së Shqipërisë. Grandi kontabilizohet si më poshtë:

Me marrjen e mjetit:

D makineri dhe pajisje	400 000
K mjete monetare	400 000

Me miratimin e grandit:

D Kërkesa të arkëtueshme të grandit	200 000
K Të ardhurat e shtyra nga grandit	200 000

Me marrjen e grandit:

D mjete monetare	200 000
K kërkesa të arkëtueshme të grandit	200 000

Të ardhurat e shtyra, që lidhen me grandin, kalojnë në të ardhura përgjatë jetës së dobishme të mjetit të blerë.

19. Blerja e mjeteve dhe marrja e grandeve për ta mund të sjellin lëvizje të rëndësishme në fluksin e parave të njësisë ekonomike. Për këtë arsye, dhe në mënyrë që të tregohet investimi bruto në mjete, lëvizje të tilla duhet të paraqiten si zëra të veçantë në pasqyrën e fluksit të parasë.

Njohja dhe paraqitja e grandeve, të marra si të ardhura

20. Grandet e marra si të ardhura duhet të paraqiten në kredi të pasqyrës së të ardhurave dhe shpenzimeve, ose më vete, ose nën kategorinë e përgjithshme "Të ardhura të tjera, në vartësi të materialitetit". Shënimet shpjeguese, në lidhje me grandin, janë të nevojshme për të kuptuar sa më mirë pasqyrat financiare.

21. Siç është përmendur në paragrafin 14 të këtij Standardi, të ardhurat nga grandit njihen gjatë periudhave kontabël, në

mënyrë të tillë që të bëhet e mundur përputhshmëria e grandit me shpenzimet që ai synon të kompensojë.

Shembull: Grande të marra si të ardhura.

Një njësi ekonomike merr si grand 100 000 lekë për të kryer një sondazh publik. Kohëzgjatja e sondazhit është tre vjet, dhe ai ndahet në tri faza, secila nga një vit. Ky projekt nuk është kërkuar nga organizata që jep grandin. Kostot e parashikuara të projektit janë si më poshtë:

<u>Viti</u>	<u>Kostot e parashikuara</u>	
	<u>Përqindja mbi kostot totale</u>	
2003	200 000	22%
2004	600 000	65%
<u>2005</u>	<u>125 000</u>	<u>13%</u>
Total	925 000	100%

Le të supozojmë që kostot e parashikuara të projektit korrespondojnë me kostot aktuale. Në kontabilitet, bëhen kontabilizimet e mëposhtme.

Marrja e grandit:

D mjete monetare	100 000
K të ardhurat e shtyra nga grandit	100 000

Njohja e të ardhurave nga grandit për vitin 2003:

D të ardhurat e shtyra nga grandit	22 000
K të ardhura të tjera të shfrytëzimit (ose të ndara në zërin "Të ardhura nga grandit")	22 000

Në vitin 2004 dhe 2005, të ardhurat nga grandit njihen përkatësisht me shumat 65 000 lekë (100 000 lekë x 65% = 65 000 lekë) dhe 13 000 lekë (100 000 lekë x 13% = 13 000 lekë).

Kthimi i grandeve

22. Një grand që duhet kthyer duhet të kontabilizohet si një ndryshim i një vlerësimi kontabël.

23. Kthimi i një grandit të marrë si e ardhur duhet fillimisht të zbritet nga teprica e ndonjë detyrimi për t'u paguar, të krijuar në lidhje me grandin. Kur shuma për t'u kthyer e tejkalon një tepricë të tillë ose, kur kjo tepricë nuk ekziston, atëherë shuma për t'u kthyer duhet të njihet menjëherë si shpenzim.
24. Kthimi i një grandit të marrë për një mjet duhet fillimisht të zbritet nga teprica e të ardhurave të shtyra nga grandit. Amortizimi i akumuluar, i cili do të ishte regjistruar si shpenzim, nëse blerja e këtij mjeti nuk do të ishte bërë nëpërmjet grandit të marrë, duhet të njihet menjëherë si shpenzim.

NDIHMA

25. Disa forma të ndihmës, vlera e të cilave nuk mund të përcaktohet apo transaksione me donatorë që nuk mund të dallohen nga veprimet e zakonshme tregtare të njësisë ekonomike, përjashtohen nga përkufizimi i grandeve, i paraqitur në paragrafin 7. Në këto raste është e nevojshme të shpjegohet natyra, niveli dhe kohëzgjatja e ndihmës me qëllim që pasqyrat financiare të mos i keqinformojnë përdoruesit e tyre.
26. Në këtë standard nuk konsiderohen ndihma vënia në dispozicion e infrastrukturës me anë të përmirësimit të transportit të përgjithshëm, si dhe rrjetit të komunikimit apo sigurimi i kushteve lehtësuese, si vaditjet ose rrjetëzimet e ujit, çka i ofrohet në mënyrë të vazhdueshme dhe pa dallim një komuniteti të tërë.

PARAQITJA NË BILANC DHE NË PASQYRËN E TË ARDHURAVE E SHPENZIMEVE

27. Mjetet e marra ose të blera nëpërmjet grandeve njihen në bilanc, në të njëjtën mënyrë siç njihen mjetet e tjera të të njëjtit lloj. Për grandet që lidhen me shpenzimet e shfrytëzimit, ajo pjesë e grandeve që nuk është njohur akoma si e ardhur do të paraqitet në një zë më vete në pasiv të bilancit.

28. Të ardhurat dhe shpenzimet, që lidhen me grandet, njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve në zërat “Të ardhura të tjera të shfrytëzimit/dhe shpenzime të tjera të shfrytëzimit” ose si zë më vete.

SHËNIMET SHPJEGUESE

29. Në shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare duhet të paraqitet informacioni i mëposhtëm, në lidhje me grandet dhe ndihma të tjera:

- (a) politikat kontabël, të përdorura për kontabilizimin e grandeve, si dhe metodat e paraqitjes në pasqyrat financiare;
- (b) natyra dhe niveli i grandeve të kontabilizuara në pasqyrat financiare, dhe një shpjegim i përgjithshëm i formave të tjera të ndihmës, nga të cilat njësia ekonomike ka pasur përfitime të drejtpërdrejta;
- (c) kushtet e papërmbushura dhe pasivet e kushtëzuara që lidhen me ndihmën e kontabilizuar;
- (d) pasivet e kushtëzuara që lidhen me grandet;
- (e) shuma e grandeve të ripaguara ose të ripagueshme gjatë periudhës kontabël;
- (f) natyrën, nivelin dhe kohëzgjatjen e ndihmës së marrë gjatë periudhës kontabël, që nuk plotëson përkufizimin e një grandit.

DATA DHE RREGULLAT E HYRJES NË ZBATIM TË STANDARDEVE

30. Ky standard do të zbatohet në pasqyrat financiare që mbulojnë periudha kontabël, që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2008. Ky standard duhet të zbatohet në mënyrë prospektive nga data 1 janar 2008, d.m.th. pa ndryshuar pasqyrat financiare krahasuese të vitit 2007, të cilat janë përgatitur sipas kërkesave ekzistuese të kontabilitetit. Ky qëndrim do të zbatohet për të gjitha SKK-të. Nuk lejohet që disa SKK të zbatohen në mënyrë prospektive, dhe disa të tjera në mënyrë retrospektive.

31. Njësia ekonomike, që do të zbatojë këtë standard duhet të
- (a) plotësojë kërkesat për shënimet shpjeguese, atëherë kur kjo është e nevojshme;
  - (b) njësia ekonomike, që ka zgjedhur zbatimin e këtij standardi në mënyrë prospektive, sipas paragrafit 30, zbaton kërkesat e këtij standardi:
    - (i) për të gjithë grandet;
    - (ii) vetëm për grandet ose një pjesë të grandeve që merren pas datës së hyrjes në zbatim të këtij standardi.

KRAHASIMI ME STANDARDET NDËRKOMBËTARE TË RAPORTIMIT FINANCIAR (SNK/SNRF)

32. Tabela më poshtë tregon se si korrespondojnë paragrafët e këtij standardi me SNK-të/SNRF-të përkatëse. Paragrafët janë trajtuar si korresponduese, nëse ato trajtojnë në përgjithësi të njëjtën çështje, pavarësisht nga fakti që përshkrimet në standardet e referuara mund të kenë ndryshim.

Paragrafi në SKK 10	Paragrafi në SNK / SNRF, sipas versionit të datës 31 mars 2004
1.	Asnjë
2.	Asnjë
3.	Asnjë
4.	SNK 20.1
5.	Asnjë
6.	SNK 20.2
7.	SNK 20.3, SNK 41.5
8.	SNK 20.3
9.	Asnjë
10.	SNK 20.7
11.	SNK 20.8
12.	SNK 20.9
13.	SNK 20.10
14.	SNK 20.11
15.	SNK 20.12

SKK 10 - Grantet dhe forma të tjera të ndihmës

16.	SNK 20.18
17.	SNK 20.20-22
18.	SNK 20.23
19.	SNK 20.24
20.	SNK 20.28
21.	SNK 20.29-31
22.	Asnjë
23.	SNK 20.32
24.	SNK 20.32
25.	SNK 20.32
26.	SNK 20.34,36
27.	SNK 20.38
28.	SNK 20.39
29.	SNK 20.41
30.	SNK 20.40
31.	Asnjë